

KAPITEIN DOOD.

„Is die man nu nog niet klaar?" snerpt kapitein Dood. Wat heeft die man ook een vrouw te hebben, en nog wel een vrouw, die hij liefheeft! Kapitein Dood heeft ook geen vrouw; kapitein Dood weet niet, wat liefde is; hij heeft mannen noodig aan het front.

Vrouwen maken de mannen maar week. Kapitein Dood moet mannen hebben, wie het niets kan schelen, of ze een vijand neersteken, en wie het evenmin kan schelen, of ze neergestoken worden; mannen die alleen maar willen doen, wat hij wil. Maar mannen, die nog een hart hebben in den boezem, die zich nog hechten aan vrouw en kind, aan bruid en moeder? Ja, hij zou liefst mannen hebben als de lans van den ouden dag of als de granaten van den nieuwen. 't Kan zoo'n lans niet schelen, of hij gebroken wordt. Hij weet wel, dat er niemand om schreit. Of liever, dat weet hij ook niet, hij weet niets, hij is een ding. Ach, waarom kan men van een mensch geen ding maken! Dat zou voor kapitein Dood het gemakkelijkst zijn. Waarom heeft men, vóór de oorlog begon, zich geen menschen aangeschaft zonder hart in het lijf! Waarom den oorlog niet geheel gevoerd met machines, die geen afscheid op leven en dood behoeven te nemen!

Neen, mannen met kransen om den hoed moet hij hebben, mannen, die ten oorlogsfeest weten te gaan. Mannen, vooral, wie het een genot is, te doden, te slachten, te verderven.

Stel u voor, een man, die liever geen vijand doodt! Die liever zijn lans in een hooimijt steekt dan in een mensch van vleesch en bloed! Maar die ander is immers een vijand, woont immers aan de andere zijde van de grens;

die ander wil ons immers verpletteren, en daarom doen we 't hem. Gisteren waren we vrienden, vandaag zijn we vijanden. Waarom? Wie weet het! Wie behoeft het te weten! Kapitein Dood heeft gezegd, dat we vijanden zijn, en dat we dien vijand moeten doden, en dat hij ons moet doden. Hoe meer hoe beter.

Of ze er om huilen? Of het afscheid zwaar valt? Wat vraagt kapitein Dood daarom? 't Heeft al lang genoeg geduurd. Laat die man zijn vrouw van zich stooten desnoods. Vooruit, ten oorlog, ter slachting. 't Is feest voor menschen zonder hart!

Ach, ik moest mijn weedom eens uitschreeuwen, ik moest eens klagen in bitteren gemoede. Ik weet, dat gij met mij klaagt, met mij weent, met mij schreeuwt om de ellende van den oorlog. Al zeggen we 't niet alle dagen, we voelen het wel elken dag, en we worden er niet hard tegen in; we houden ons maar zoo. We spreken over de tienduizenden doden en honderdduizenden gewonden, alsof het niets was, maar ons hart bloedt, tot leegbloedens toe, tot onze hoop vergaat en we in wanhoop ons zouden willen neerleggen en sterven. Als we ons indenken, wat de oorlog is.

En toch willen we niet wanhopen. Want God leeft. Wij begrijpen Zijn doen niet, en we begrijpen Zijn zwijgen niet, maar we behoeven het ook niet te begrijpen. „Rondom Hem zijn wolken en donkerheid," zoodat we Hem niet zien en niet verstaan, maar „gerechtigheid en gericht zijn de vastheden van Zijn troon." Dat houden we vast, daaraan klemmen we ons vast met beide handen. Dat vertrouwen zal geen macht des doods ons ontrukken; door den dood heen houden we aan Hem vast, als ziende den Onzienlijke. O God, geef ons zoo vast te houden! Vast te houden aan U! Gij zult overwinnen; ook dien laatsten vijand zult Gij te niet doen. Hallelujah!

A. L.

